

UCHWAŁA NR VIII/41/07**RADY GMINY GIBY**

z dnia 17 lipca 2007 r.

w sprawie: uchwalenia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Giby na lata 2007 – 2032”

Na podstawie art. 17 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, Nr 169, poz. 1199, Nr 170, poz. 1217, Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 75, poz.493 i Nr 88,poz. 587) Rada Gminy Giby uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Giby na lata 2007 – 2032” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Giby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Giby

Stanisław Bednarski

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

Załącznik do Uchwały Nr VIII/41/07
Rady Gminy Giby z dnia 17.07.2007 r.

**Program usuwania azbestu
i wyrobów zawierających azbest
z terenu Gminy Giby
na lata 2007 – 2032**

Opracował: *Stanisław Groblewski*

GIBY 2007

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
2. Cel i zadania programu.....	4
3. Szkodliwość azbestu.....	4
4. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające	6
5. Postępowanie z odpadami zawierającymi azbest.....	10
6. Diagnoza stanu z 2006 roku.....	12
6. Założenia programu.....	14
7. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Giby na lata 2007 – 2032	18
8. Podsumowanie	18
Załącznik nr 1 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania	20
Załącznik nr 2- Ulotka o azbeście.....	21
Załącznik nr 3 - Regulamin częściowego dofinansowania sukcesywnego usuwania odpadów zawierających azbest	24
Załącznik Nr 4 – Informacja o wyrobach zawierających azbest których wykorzystanie zostało zakończone	28
Załącznik Nr 5 Wykaz podstawowych aktów prawnych	30

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

1. WPROWADZENIE

Gmina Giby od 2007 roku przystępuje do „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej 14 maja 2002 roku. Program ten zakłada oczyszczenie do 2032 roku terytorium Polski z azbestu i usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest. Program nakłada na gminy następujące zadania:

1. Uwzględnienie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami.
2. Współpracę z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem.
3. Przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu.
4. Przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu”.

Azbest jest znany od kilku tysięcy lat, a szerokie zastosowanie uzyskał w ostatnich 100 latach. Służył on do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych, elewacyjnych oraz rur. Trwałość płyt azbestowo - cementowych szacuje się na 30 lat, natomiast okres eksploatacji innych wyrobów jest z reguły krótszy. Korodujące wyroby zawierające azbest uwalniają pył azbestowy, który wnikając do organizmu wywołuje poważne choroby układu oddechowego. Dlatego władze samorządowe Gminy Giby mając na uwadze zdrowie mieszkańców oraz prawo Unii Europejskiej podejmują działania w kierunku likwidacji tak niebezpiecznego odpadu, jakim jest azbest.

Badania archeologiczne prowadzone w Finlandii dowiodły, iż azbest był już stosowany od ok. 4500 lat. W Europie Południowej znany jest od ponad 2500 lat. Zapisy w kronikach donoszą, że azbest od XV do XIX wieku dodawany był do różnych surowców w celu uzyskania, m.in., knotów do świec, niepalnego papieru, skóry, a także do wyrobów tekstylnych np. sukna na płaszcze żołnierskie.

Nazwa azbest nie określa konkretnego minerału, lecz dotyczy ogółu minerałów krzemianowych tworzących włókna. Przyjmuje się, że azbestami są włókniste odmiany minerałów występujące w przyrodzie w postaci wiązek włókien cechujących się nadzwyczajną wytrzymałością na rozciąganie, elastycznością i odpornością na działanie czynników chemicznych i fizycznych. Ze względu na swoje zalety takie jak: odporność na wysokie temperatury, działanie mrozu, kwasów, substancji żrących, a także elastyczność stosowany był szeroko od ponad 100 lat w około 3 tys. wyrobów przemysłowych. Dziś jednak wiadomo, że jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego produkcja oraz stosowanie azbestu zostały zakazane, co reguluje Ustawa z dnia 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tekst jednolity Dz. U. 2004r Nr 3, poz.20 ze. zm.). Szacuje się, że na terenie Polski znajduje się ponad 15,5 miliona ton wyrobów zawierających azbest. Ze względu na zagrożenie, jakie stwarzają powinny zostać usunięte ze wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku.

W Polsce azbest najczęściej wykorzystywano do produkcji:

- pokryć dachów: eternit falisty i płaski,
- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych kocy azbestowych.

2. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Podstawowym celem „Programu” jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Giby, a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel Gmina wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku. Gmina Giby zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy do 2032 roku.

Program zakłada realizację następujących zadań:

1. Utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
2. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego usuwania oraz unieszkodliwiania.
3. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
4. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym w usuwaniu odpadów zawierających azbest oraz pomoc w poszukiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych
5. Przeznaczenie części środków finansowych z budżetu Gminy i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska na realizację „Programu”.
6. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych, użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy.
7. Eliminacja możliwości powstawania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest.
8. Bieżący monitoring realizacji „Programu” i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.
9. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

3. SZKODLIWOŚĆ AZBESTU DLA ZDROWIA LUDZKIEGO.

Azbest to nazwa minerału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest względnie odporny na działanie czynników chemicznych.

Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się on materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

„wyroby miękkie” - których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000kg/m^3 , to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„wyroby twarde” - których gęstość objętościowa jest większa niż 1000kg/m^3 , zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3 : 1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem

4. PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI I ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST I OBOWIĄZKI Z NICH WYNIKAJĄCE.

Od 1997r. w na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997. Nr 101, poz.628). W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Szczegółowy ich wykaz zawiera załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Uzupełnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest „ *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski* ” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002r. oraz lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. W sposób szczegółowy określa również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest, przedstawiono poniżej.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

Obowiązki gminy i powiatu :

- opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest),
- gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właściciele i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- przedkładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest),
- udzielanie zezwoleń na transport odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

- sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub wójtowi gminy (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o :
  - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
  - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zastało zakończone (załącznik 4),
- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
  - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
  - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,

***PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032***

- zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza;
- posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
- zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.
  - zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
  - złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Warunkiem koniecznym bezpiecznego dla ludzi i środowiska użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest jest rzetelnie sporządzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i ocena ich stanu, określająca w zależności od rodzaju, stanu i sposobu zastosowania azbestu, stopień pilności wymiany wyrobów zawierających azbest.

W rozporządzeniach Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz z dnia 2 kwietnia 2004 w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, założono wykonanie inwentaryzacji oraz dokonanie oceny stanu wyrobów zawierających azbest na

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012

2004r. Od tego też roku właściciele i zarządcy obiektów zobligowani są do przekazywania marszałkowi województwa i wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz informacji o wyrobach, których wykorzystanie zakończone.

Przepisy w sposób bezpośredni nie precyzują, kto może być wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, biorąc jednak pod uwagę obowiązki jakie postawiono przed wykonawcą, wnioskować należy, że tego typu prace powinna wykonywać wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

W przypadkach nieprzestrzegania nałożonych na jednostki organizacyjne i osoby fizyczne obowiązków w zakresie bezpiecznego wykorzystania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz obowiązków sprawozdawczości w tym zakresie mają zastosowanie zapisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Przewidują one w takich przypadkach odpowiedzialność karną tj. kary aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny orzekane na podstawie przepisów kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia oraz odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi.

Ponadto do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko, w tym również powstałe w wyniku postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

5. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

Demontaż pokryć cementowo - azbestowych jest ściśle regulowany przepisami prawnymi. Zawarte są one w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy i Polityki Społecznej z 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. Ust. 2004r. Nr 71, poz. 649).

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2021-2032

Według obowiązującego prawa prace polegające na montażu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz zatrudniających pracowników przeszkolonych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy usuwaniu i wymianie materiałów zawierających azbest. Wykonawcy prac powinni posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności, w wyniku której powstają odpady niebezpieczne. Prace przy naprawie wyrobów zawierających azbest w obiektach i urządzeniach budowlanych lub prace mające na celu jego usunięcie z obiektu lub urządzenia budowlanego powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu terenowemu organowi nadzoru budowlanego.

Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych, zobowiązany jest do:

- 1) izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie odpowiednich osłon,
- 2) ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m przy stosowaniu osłon,
- 3) umieszczeniu tablic ostrzegawczych o treści:
"Uwaga! Zagrożenie azbestem". "Osobom nie wolno wchodzić na teren chroniony",
- 4) zastosowania odpowiednich środków technicznych celem zmniejszenia emisji włókien azbestu.

Prace związane z usuwaniem azbestu lub wyrobów zawierających azbest muszą być prowadzone w taki sposób, aby wyeliminować rozpylanie azbestu lub co najmniej zminimalizować pylenie do dopuszczalnych wartości stężeń w powietrzu regulowanych przepisami szczególnymi. Zapewnienie powyższego wymaga:

- 1) nawilżania wodą wyrobów zawierających azbest przed ich osłaniem lub demontażem i utrzymywania w stanie wilgotnym przez cały czas pracy,
- 2) demontażu całych wyrobów (pięt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia (łamanie, kruszenie, cięcie, szlifowanie itp.), tam gdzie jest to technicznie możliwe,
- 3) odpajania materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012

Demontaż wyrobów zawierających azbest najczęściej wiąże się z procesem powstawania odpadów. Obecnie jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie na odpowiednich składowiskach odpadów niebezpiecznych. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości. Jednak poważną przeszkodą jest brak środków finansowych, co uniemożliwia większości właścicielom nieruchomości podejmowanie działań związanych z usuwaniem azbestu, który występuje między innymi w płytach eternitowych pokrywających dachy budynków. Jednym ze sposobów przyśpieszenia przez mieszkańców procesu usuwania wyrobów zawierających azbest i jednocześnie zabezpieczenia środowiska przed zagrożeniem spowodowanym nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu załadunku zawieszonych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwiania pozostałych przy tym odpadów.

6. DIAGNOZA STANU Z 2006 ROKU

Całkowita ilość azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Giby na dzień 30 czerwca 2006r wynosi 3000 m² wg danych uzyskanych z informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania uzyskanych od osób fizycznych.

Wyroby azbestowe w gminie Giby to głównie eternit płaski i falisty pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarstw rolnych.

Narzędziem wspomagającym proces uzyskania danych była informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania dostarczona przez właścicieli budynków jednorodzinnych, gospodarstw rolnych, spółdzielni mieszkaniowych.

Na obszarze administracyjnym gminy Giby nie stwierdza się występowania „dzikich” wysypisk odpadów zawierających azbest.

Ponieważ jednak nikt dotychczas nie prowadził rejestru utylizowanego azbestu, nie można określić dokładnej ilości usuniętych wyrobów. Dobre przyjęcie i realizacja „Programu” umożliwią kontrolę tego zjawiska.

Najbliższymi instytucjami zajmującymi się utylizacją odpadów zawierającymi azbest są:

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2017-2018**

- 1) FAGRO DACH” Sp.j., Marek Paszczewski, Władysław Grodzki, Księżyno, ul. Mazowiecka 35, 16-001 Kleosin, tel/(085) 747 44 90,**
- kod 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest w ilości do 50 Mg/rok,
  - kod 17 06 05 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest w ilości do 100 Mg/rok,
- 2) Zakład Ogólnobudowlany – Tadeusz Guzy, 16-000 Suwałki, ul. Młynarskiego 7/29, Tel. (087)5678450**
- kod 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - kod 17 06 05 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- 3) Zakład Ogólnobudowlany Dekarsko – Mirosław Marok Bieński, 16-400 Suwałki, ul. Młynarskiego 7/26, tel. (087) 5678264**
- kod 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - kod 17 06 05 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- 4) Firma Budowlana „DARDOM”, 16-300 Augustów, ul. Prądyskiego 30, tel. (087) 643 09 50,**
- kod 17 01 06 – zmieszane lub wysegregowane odpady z łobu, gruzu cegłanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne,
  - kod 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - kod 17 09 03 – inne odpady z budowy, remontów i ukończonych (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne,
- 5) Leśny Zakład Usługowy LASEUD Sp. z o.o. 16-000 Białystok 3, ul. Lipowa 51, skr. poczt. 189, tel. (085) 6520471 wew.312**
- kod 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - kod 17 06 05 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- 6) PHU „EKO-AZBEST” Export-Import Jędrzej Wójcik 16-000 Białystok, ul. Puszkina 49, tel. (085) 6754794**
- kod 17 06 01 - materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - kod 17 06 05 - materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- 7) DACH – SERVICE „irek”, 16-300 Augustów, ul. Józefa 4,**

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012

- kod 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest,
- kod 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest,
- kod 15 02 02 – sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi

8) Zakład Blacharsko-Dekarski Marek Kozłowski, 16-400 Suwałki, ul. gen. K. Pułaskiego 97/69

- kod 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest,
- kod 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

9) Centrum Pokryć Dachowych „Dach-PoP” Piotr Nizio, 16-400 Suwałki, ul. Gen. W. Sikorskiego 2

- kod 17 06 01 – materiały izolacyjne zawierające azbest,
- kod 17 06 05 – materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

7. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja „Programu” usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Giby będzie procesem długofalowym egzystującym w możliwości finansowymi zarówno samorządu jak i mieszkańców. Wykonanie „Programu” powierza się Wójtowi Gminy Giby. Realizacja programu będzie zgodna z następującymi celami i przedsięwzięciami następujących obszarach:

1. Utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest

Podstawą dla opracowania programu jest baza danych o lokalizacji sporządzona na podstawie zgłoszeń zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest i oczyszczenia instalacji lub urządzeń, w których był lub jest występnym any azbest. (Dz.U. Nr 192 z 2003r. poz. 1876) - *Załącznik 1*

2. Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2006-2013

W ramach edukacji mieszkańców zostaną rozdane do szkół, odczytów i informacje, w których na bieżąco prezentowane będą:

- akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i składowania;
- informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest;
- wzory wniosków na dofinansowanie odbioru i składowania odpadów;
- aktualny wykaz firm posiadających koncesje na odbiór i transport powstających odpadów.

3. Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej

Działanie realizowane będzie poprzez:

- system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów zawierających azbest;
- informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji i preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych z azbestu;
- częściowe dofinansowanie kosztów usunięcia azbestu z wyrobów znajdujących się na terenie nieruchomości, transportu i składowania na terenie wiaty odpadów niebezpiecznych;
- bieżąca aktualizacja informacji z przebiegu realizacji Programu;
- udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu.

4. Udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, przedsiębiorcom mieszkaniowym i innym właścicielom zasobów mieszkaniowych w zakresie odpadów zawierających azbest

Gmina sfinansuje częściowo koszty - zgodnie z opisanym w załączniku -- **Załącznik 3:**

- załadunku na terenie nieruchomości odpadów zawierających azbest;
- transportu tych odpadów,
- ich składowania i utylizacji.

Ilość usuniętych ton wyrobów zawierających azbest włączonych do realizacji będzie od ilości środków finansowych pochodzących z budżetu gminy i budżetu państwa.

5. Alokacja środków finansowych z budżetu gminy na realizację Programu

Rada Gminy Giby będzie uchwałała corocznie w budżecie gminy środki na realizację „Programu”.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2017-2022

6. Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.

Gmina Giby podejmie starania w celu pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych tj.:

- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
- Fundacji EkoFundusz
- i innych.

W przypadku pozyskania funduszy z wyżej wymienionych źródeł i ich przeznaczenia na realizację Programu ulegnie zwiększeniu zakres i obszar usuwania azbestu z terenu gminy Giby.

7. Pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania i pokrycia kosztów „Programu”

Jednym z aspektów realizacji „Programu” jest pomoc w poszukiwaniu źródeł finansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek, preferencyjny kredyt, finansowania, wspólnotom mieszkaniowym, innym właścicielom zasobów mieszkaniowych i przedsiębiorcom na wymianę pokryć dachowych zawierających azbest.

Wszyscy zainteresowani poszukiwaniem źródeł finansowania będą mogli skorzystać z pomocy i informacji udzielanych przez pracownika służby Gminy Giby.

8. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów o znaczeniu i użyteczności publicznej

Gmina Giby usunie wyroby azbestowe z obiektów o znaczeniu i użyteczności publicznej oraz innych będących własnością Gminy.

9. Eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk odpadów zawierających azbest

Działanie to realizowane będzie dwutorowo:

- w procesie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami azbestowymi, systematycznie budować będziemy świadomość społeczną, co pozwoli wyeliminować powstawanie „dzikich” wysypisk tych odpadów.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU WYKORZYSTANIE WYKORZYSTANYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATY 2019-2023

• bieżąco przeprowadzony będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działanie finansowane będzie ze środków programu realizowanego w ramach „Programu” w danym roku kalendarzowym.

10. Oczyszczenie terenów publicznych z odpadów zawierających azbest.

Gmina Giby na bieżąco przeprowadzać będzie wyłączenie terenów wiejskich i publicznych z odpadów zawierających azbest. Środki na ten cel będą udzielać z funduszu przeznaczanego na realizację „Programu” w danym roku kalendarzowym.

11. Bieżący monitoring realizacji Programu i dokonywanie raportów o jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.

Elementem zarządzania „Programem” jest jego systematyczne monitorowanie. W ramach działań monitoringowych zostaną określone:

- ilości zutilizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilości wyrobów azbestowych pozostałych po zakończeniu wyrobów.

Raz do roku będzie przedkładany władzom gminy raport przedstawiający wyniki realizacji „Programu”.

Wskaźniki monitorowania programu

Lp.	Wskaźnik monitorowania	Jedn. miary
1	Ilość odpadów zawierających azbest wywiezionych z terenu przed rozpoczęciem realizacji programu	t/rok
2	Ilość odpadów zawierających azbest wywiezionych z terenu w kolejnych latach realizacji programu	t/rok
3	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest z terenu zgłoszonej przez mieszkańców	%
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest z terenu zgłoszonej w poprzednim roku	%
5	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	PLN/rok
6	Ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	szk.

12. Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu

Realizacja Programu jest procesem długotrwałym, w którym w sposób ciągły dokonywać się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków gospodarczych i finansowych i możliwości realizacyjnych.

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIEBIAŁA NA LATA 2007-2032**

8. HARMONOGRAM REALIZACJI PLANU W USUWANIU AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIEBIAŁA NA LATA 2007 – 2032”

Lp.	Działanie	Termin realizacji
1.	Działalność informacyjno-popularyzacyjna (konferencje, imprezy prasowe, ulotki)	Przez cały okres realizacji programu
2.	Aktualizacja bazy danych dotyczącej podmiotów posiadających wyrobów zawierających azbest na terenie gminy	Przez cały okres realizacji programu
3.	Usunięcie wyrobów azbestowych z obiektów użyteczności publicznej	W okresie od 2008-2032
4.	Monitorowanie realizacji programu	Całkowicie
5.	Przedstawienie Radzie Gminy realizacji Programu	Raz w roku

Usuwanie azbestu i wyrobów go zawierających jest pracą o charakterze niebezpiecznym. Według danych z 2006 roku transport i utylizacja odpadów azbestowych kosztowała ok. 1 300 zł. Zakłada się, że przyjęcie niniejszego „Programu” spowoduje zmniejszenie kosztów naszej gminy w postaci częściowego obciążenia budżetu gminy kosztami składowania odpadów zawierających azbest spowoduje także zmniejszenie wydatków na usuwanie azbestu w pierwszym okresie obowiązywania „Programu”. W dalszym ciągu „Programu” będzie stopniowe zmniejszanie się ilości azbestu w środowisku naturalnym.

9. Podsumowanie

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budowlach i technologiach będzie on elementem struktury środowiska naturalnego w środowisku jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że azbest jest silnie wiązany w budynku materiałów zawierających azbest. Dlatego też należy uważać na skutki nieprawidłowego obchodzenia się z tymi materiałami, ponieważ one stać się niebezpieczne będąc źródłem ciał stałych i pyłu.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY CIĘŻKOWA

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania na ich temat informacji o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na lepsze wypracowanie się wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe działań edukacyjnych w celu pomocy właścicielom obiektów w usuwaniu i wyeliminowaniu wyrobów. Istotną jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace remontowe i modernizacje wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac powinno być przeprowadzane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli to na lepsze zapoznanie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu budżet na realizację celów niniejszego programu jest przybliżenie jak największymi środkami budżetowymi, problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowana przez Gminę Ciężkowa realizacja projektu edukacji właścicieli obiektów i urzędzeń zawierających azbest, stanowi jako ważny element, który spełni wszystkie wymagania formalnych dotyczących informowania o zagrożeniach i prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnianie wiedzy na temat azbestu podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie bezpiecznej eksploatacji i usuwaniem azbestu. Przewidujemy, że w najbliższym czasie Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co pozwoli się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej planować środki budżetowe i precyzyjniej planować środki niezbędne do wyeliminowania wyrobów azbestowo wyliminować wyroby azbestowe z naszego terenu. Budżet na realizację programu.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY CHYŃ

Załącznik I

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

1. Miejsce, adres .....
2. Właściciel/zarządca/użytkownik
  - a) osoba prawna - nazwa, adres .....
  - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko, adres .....
3. Tytuł własności .....
4. Nazwa, rodzaj wyrobu¹⁾ .....
5. Ilość (m², tony)²⁾ .....
6. Przydatność do dalszej eksploatacji .....
7. Przewidywany termin usunięcia
  - a) okresowej wymiany z tytułu .....
  - b) całkowitego usunięcia niebezpiecznej substancji .....
8. Inne istotne informacje .....

Data .....

Objaśnienia:

- *) Niepotrzebne skreślić.
- 1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób zawierający azbest.
- 2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest:
  - płyty azbestowo-cementowe płaskie i kształtowe
  - płyty faliste azbestowo-cementowe
  - rury i złącza azbestowo-cementowe,
  - izolacje natryskowe środkami zawierającymi azbest,
  - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
  - przędza specjalna, w tym włóknna azbestowo-cementowa,
  - szczeliwa azbestowe,
  - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
  - wyroby azbestowo-kauczukowe i wyroby z azbestu,
  - papier, tektura,
  - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie określone w załączniku nr 1.
- 3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pozwolenie na budowę).
- 4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia z dnia 12 sierpnia 2003 r. o sposobach bezpiecznego użytkowania oraz warunków ustalania warunków bezpiecznego użytkowania.
- 5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw zdrowia w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do obrotu na terenie państwa polskiego.
- 6) Np. informacja o oznaczeniu na marce symbolu azbestu, który jest wyrobem zawierającym azbest. Przyjmuje się średnią gęstość azbestu 1000 kg/m³.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

Załącznik nr 2

Kto to ja zapłaci?

Ważne! Zgodnie z Ustawą o ochronie zdrowia, odpowiedzialność za koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, ponosi właściciel nieruchomości, w której występuje azbest. W przypadku nieruchomości wspólnej, koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, ponosi właściciel nieruchomości, w której występuje azbest. W przypadku nieruchomości wspólnej, koszty usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, ponosi właściciel nieruchomości, w której występuje azbest.

Co mam zrobić, gdy azbest znajduje się na terenie mojej nieruchomości?

Jeżeli na terenie nieruchomości znajduje się azbest, należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec jego rozprzestrzenieniu. Należy również poinformować odpowiednie służby i podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Należy również podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Edzie znajdę szczegółowe informacje?

Informacje na temat azbestu, sposobów jego usuwania i kosztów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, można uzyskać u następujących instytucji:

Główny Inspektorat Programów Ministerstwa Gospodarki i Pracy
Departament Polityki Przemysłowej
ul. Przechodząca 15/5
81-107 Warszawa
tel. (22) 691 50 11

AZBEST

REALNE ZAGROŻENIE

DLA CIEBIE I TWOJEJ RODZINY

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest przeznaczony na terytorium Polski przyjęty przez Radę Ministrów w 1992 roku

Co mam zrobić, gdy azbest znajduje się na terenie mojej nieruchomości?

Jeżeli na terenie nieruchomości znajduje się azbest, należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec jego rozprzestrzenieniu. Należy również poinformować odpowiednie służby i podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Należy również podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Edzie znajdę szczegółowe informacje?

Informacje na temat azbestu, sposobów jego usuwania i kosztów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, można uzyskać u następujących instytucji:

Główny Inspektorat Programów Ministerstwa Gospodarki i Pracy
Departament Polityki Przemysłowej
ul. Przechodząca 15/5
81-107 Warszawa
tel. (22) 691 50 11

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest przeznaczony na terytorium Polski przyjęty przez Radę Ministrów w 1992 roku

Co mam zrobić, gdy azbest znajduje się na terenie mojej nieruchomości?

Jeżeli na terenie nieruchomości znajduje się azbest, należy podjąć odpowiednie działania, aby zapobiec jego rozprzestrzenieniu. Należy również poinformować odpowiednie służby i podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Należy również podjąć niezbędne prace usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Edzie znajdę szczegółowe informacje?

Informacje na temat azbestu, sposobów jego usuwania i kosztów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w tym także za koszty badań i pomiarów, można uzyskać u następujących instytucji:

Główny Inspektorat Programów Ministerstwa Gospodarki i Pracy
Departament Polityki Przemysłowej
ul. Przechodząca 15/5
81-107 Warszawa
tel. (22) 691 50 11

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest przeznaczony na terytorium Polski przyjęty przez Radę Ministrów w 1992 roku

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

Aż do tej chwili nie udało się znaleźć ani jednego zabytku, który posiadałby azbest. Azbest, podobnie jak i inne minerały, jest naturalnym składnikiem wielu minerałów i skał. W naturze występuje w postaci drobnych kryształków, które nie są szkodliwe dla człowieka. Azbest jest składnikiem wielu minerałów i skał, które występują w postaci drobnych kryształków, które nie są szkodliwe dla człowieka. Azbest jest składnikiem wielu minerałów i skał, które występują w postaci drobnych kryształków, które nie są szkodliwe dla człowieka.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Ważnym elementem jest wytyczenie strefy ochronnej.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Kto jest zagrożony?

Za zagrożenie uważa się nie tylko sam azbest, ale także zanieczyszczenia powietrza i wody, które powstają w wyniku jego rozkładu. Najbardziej zagrożeni są mieszkańcy, którzy mieszkają w pobliżu obiektów, w których znajduje się azbest.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej.

- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów
- prace związane z demontażem i wywózem odpadów

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Gdzie w budynku może znajdować się azbest?

- w izolacji akustycznej i termicznej
- w izolacji termicznej
- w izolacji akustycznej i termicznej
- w izolacji termicznej
- w izolacji akustycznej i termicznej

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej.

Ważnym elementem programu jest wytyczenie strefy ochronnej wokół obiektów, w których znajduje się azbest. Strefa ta ma służyć temu, aby zapobiec rozprzestrzenieniu się azbestu do otoczenia.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

Załącznik 3

Regulamin częściowego dofinansowania sukcesywnego usuwania odpadów zawierających azbest.

1. Regulamin ustala zasady wspierania przedsięwzięć zmierzających do poprawy środowiska przez sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest.
2. Dofinansowanie dotyczy częściowego zwrotu wydatków poniesionych na załadunek, transport oraz składowania i utylizacji odpadów zawierających azbest, powstałych na skutek wymiany pokrycia dachowego.
3. Dofinansowanie udzielane jest wyłącznie osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym na wymianę pokryć dachowych zawierających azbest.
4. Ilość środków przeznaczonych na częściowe dofinansowanie przedsięwzięcia z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z innych źródeł jest określona w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy.
5. Warunki które muszą być spełnione, aby osoba fizyczna, wspólnota mieszkaniowa, uzyskała dofinansowanie na transport i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest:
  - przedłożenie przez właściciela lub zarządcę nieruchomości w Urzędzie Gminy Giby informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania (formularz zgodny z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 roku w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest /Dz.U.nr 192, poz.1876/ dostępny w Urzędzie,
  - zgłoszenie przez właściciela lub zarządcę nieruchomości prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno - budowlanej
  - zlecenie demontażu wyrobów azbestowych wykonawcy posiadającemu odpowiednie zezwolenia, pozwolenia.
6. Dokumenty konieczne do uzyskania dofinansowania:
  - przedłożenie w Urzędzie Gminy Giby wniosku – wraz z niezbędnymi załącznikami - o częściowe dofinansowanie wykonania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest (formularz dostępny w Urzędzie i na stronie BIP Urzędu Gminy
  - dowód tożsamości (do wglądu)
  - kserokopia faktury VAT lub rachunek wystawiony przez przedsiębiorcę za usunięcie odpadów zawierających azbest (oryginał do wglądu)
  - kserokopia dokumentu potwierdzającego zgłoszenie realizacji zadania do terenowego organu administracji architektoniczno – budowlanej (oryginał do wglądu)
  - kserokopia oświadczenia przedsiębiorcy usuwającego wyroby azbestowe o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych (na podstawie § 8, ust.3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest/Dz.U. z 2004 r. nr 71, poz.649) zawierającego

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

- dodatkowo informacje o ilości wyrobów azbestowych usuniętych i przetransportowanych na uprawnione składowisko w m² (oryginał do wglądu) oraz kartę przekazania odpadu (oryginał do wglądu).
  - kserokopia aktualnego dokumentu potwierdzającego własność budynku/ działki lub zgoda właściciela na realizację zadania (oryginał do wglądu)
7. Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie przedsięwzięcia w wysokości **9 złotych za 1 m² lecz nie więcej niż 1.300 złotych (słownie: jeden tysiąc trzysta złotych)** i nie wcześniej jak od 2008r. .
  8. Wnioski będą realizowane do momentu wyczerpania się środków przeznaczonych na ten cel.
  9. Wnioskodawca tylko jednokrotnie może ubiegać się o otrzymanie pomocy na częściowe sfinansowanie kosztów poniesionych na załadunek, transport oraz składowania i utylizacji odpadów zawierających azbest,
  10. Dofinansowanie dotyczy wymiany pokryć dachowych zawierających azbest wykonanych od dnia 01 stycznia 2007r. .

.....
Wójt Gminy

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

WNIOSEK

**o dofinansowanie za załadunek, transport oraz składowania i utylizacji odpadów
zawierających azbest**

1. Wnioskodawca:

.....
(imię i nazwisko właściciela nieruchomości)

adres do korespondencji: .....

(kod pocztowy, nazwa miejscowości, nr. domu, nr. lokalu)

telefon: .....

tytuł prawny do nieruchomości: .....

(własność, współwłasność, najem, użyczenie, inny)

2. Miejsce wytworzenia odpadów zawierających azbest:

.....
.....
(nr domu/nr nieruchomości gdzie został przeprowadzony demontaż pokrycia dachowego)

nr ewidencyjny działki .....

3. Rodzaj odpadów:.....

(płyty eternitowe płaskie / faliste, inny odpad)

4. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest [m² lub kg]:.....

**5. Oświadczam, że wszystkie dane zawarte w powyższym wniosku wypełniłem(am)
zgodnie z prawdą.**

.....
(data i podpis wnioskodawcy)

Uwagi: Wniosek należy złożyć w Urzędzie Gminy Giby

Wykaz dokumentów niezbędnych przy składaniu wniosku:

- * kserokopia faktury VAT lub rachunek wystawiony przez przedsiębiorcę za usunięcie wyrobów zawierających azbest (oryginał do wglądu)
- * kserokopia dokumentu potwierdzającego zgłoszenie realizacji zadania do terenowego organu administracji architektoniczno – budowlanej (oryginał do wglądu)
- * kserokopia oświadczenia przedsiębiorcy usuwającego wyroby azbestowe o prawidłowości wykonania prac, oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych (na podstawie § 8, ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U.z 2004 r. nr 71, poz. 649) zawierającego dodatkowo informację o ilości wyrobów azbestowych usuniętych i przetransportowanych na uprawnione składowisko (oryginał do wglądu)
- * kserokopia aktualnego dokumentu potwierdzającego własność budynku/ziemi lub zgoda właściciela na realizację zadania (oryginał do wglądu)
- * dowód tożsamości do wglądu

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty ^a	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{b,c}	Prowadzący działalność w zakresie transportu odpadu ^{b,d}	Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ^b	
Adres ^e	Adres ^{d,e}	Adres ^e	
Telefon/faks	Telefon/faks ^d	Telefon/faks	
Nr REGON	Nr REGON ^d	Nr REGON	
Miejsce przeznaczenia odpadów ^f			
Kod odpadu	Rodzaj odpadu		
Data/miesiąc ^g	Masa przekazanych odpadów / [Mg] ^h	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub naczepy ^{d,i}	
Potwierdzam przekazanie odpadu	Potwierdzam wykonanie usługi transportu odpadu ^d	Potwierdzam przejęcie odpadu	
data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis	data, pieczęć i podpis	

Objaśnienia:

- ^a Numer nadawany jest przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- ^b Imię i nazwisko lub nazwa podmiotu.
- ^c W przypadku odpadów komunalnych kartę wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- ^d W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- ^e Adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- ^f Adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu prowadzącemu działalność w zakresie transportu odpadów.
- ^g W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu. Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego prowadzącego działalność w zakresie transportu odpadów temu samemu posiadaczowi odpadów.
- ^h Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- ⁱ Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

Załącznik nr 4

Urząd Gminy Giby
16-506 Giby 74A

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBESTI), KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE

(opracowana na podstawie art. 163 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska /Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.2/ oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest / Dz.U.03.192.1876 /).

- 1. Miejsce, adres .....
- 2. Właściciel/zarządca*):
  - a) osoba prawna - nazwa, adres, ...
  - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres .....
- 3. Tytuł własności .....
- 4. Nazwa, rodzaj wyrobu2) .....
- 5. Ilość (m2, tony)3) .....
- 6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów .....
- 7. Planowane usunięcia wyrobów: .....

  - a) sposób .....
  - b) przez kogo .....
  - c) termin .....

- 8. Inne istotne informacje4) .....

Data .....

.....
(podpis)

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrabiane,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032**

Załącznik 5

WYKAZ PODSTAWOWYCH AKTÓW PRAWNYCH

regulujących postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

I. Ustawy:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 267, poz. 2016 z późn. zm.).

W przypadku występowania azbestu (Art. 30 ust. 3) właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 w/w artykułu, jeśli ich realizacja może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, pogorszenie stanu środowiska bądź pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych.

2. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 7, poz. 29, z późn. zm.).

Zakazuje wprowadzania na polski obszar celný azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą produkcja płyt azbestowo-cementowych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi produktami. Do wyjątków należy azbest i wyroby zawierające azbest dopuszczone do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celný spośród wyrobów wymienionych w załączniku nr 1 do ustawy. Wykaz tych wyrobów określa co najmniej Minister właściwy do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia. Ustawa reguluje również zagadnienia związane z opieką zdrowotną pracowników, którzy mieli kontakt z azbestem.

3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 34, z późn. zm.).

Ustawa reguluje problematykę dotyczącą substancji i preparatów chemicznych, w tym niebezpiecznych oraz określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji,

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012

wprowadzania do obrotu lub stosowania substancji i preparatów chemicznych, w celu ochrony przed szkodliwym wpływem tych substancji i preparatów na zdrowie człowieka lub na środowisko.

4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.).

Zgodnie z Art. 1 ust. 1 ustawa określa zasady gospodarowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Ustawa określa obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym m.in. odpadów szkodliwych. Ustawa reguluje postępowanie w zakresie zbierania, transportu, zgromadzenia i unieszkodliwiania, w tym składowania odpadów, a także wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące składowisk odpadów. Ustawa wprowadza obowiązek opracowania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Ustawa określa m.in. zakres planów gospodarki odpadami sposób ich opiniowania i sposób monitorowania, zasadę spójności planów na szczeblu wyższego szczebla oraz określa rodzaj odpadów, które powinny być składowane na szczeblu ich opracowania.

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. w sprawie zmiany ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 175, poz. 1450).

6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.)

Zgodnie z Art. 1 ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wytycznej zrównoważonego rozwoju. Ustawa reguluje m.in. opracowanie programów ochrony środowiska, prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, postępowanie w zakresie oddziaływania na środowisko, ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem, sposób postępowania z substancjami stwarzającymi szczególne zagrożenie dla środowiska, ochronę powierzchni ziemi, przeciwdziałania zanieczyszczeniom w tym, w tym w szczególności emisji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystany azbest oraz miejsce, w których on się

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2032

znajduje, konieczność dokumentowania informacji dotyczących m.in. występowania azbestu.

7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.). Ustawa reguluje sposób postępowania oraz obowiązki podmiotów określanych ustawą. Art. 54 ustawy odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Ustawa udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw środowiska - sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

8. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1531, z późn. zm.).

Ustawa reguluje zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy właściwe do spraw wyjazdowej kontroli w tych sprawach. Przewóz materiałów niebezpiecznych w kraju określona przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Przepisy unijne ADR oraz ustawy określają warunki załadunku i wyładunku oraz przewozu pojazdów niebezpiecznych. Wymagane są świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną osobę kategorie pojazdów oraz szkolenie kierowcy pojazdów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

9. Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 72).

II. Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1205); zamierzana rodzaje odpadów zawierających

PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012

azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:

- 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektroliczy,
- 06 13 04* - Odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo -azbestowych,
- 15 01 11* - Opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* - Materiały konstrukcyjne zawierające azbest

2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2001 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 152, poz. 1736).

3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 grudnia 2001 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy stosowanych do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 122, poz. 1737)

4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 161, poz.1335).

5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewódzkiej informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439).

6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nie selektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595).

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYRZEŃCÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBY NA LATA 2007-2012**

7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i dawek dawkowania szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 211, poz. 1837).
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 października 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 203, poz. 12).
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu i sposobu oraz warunków prowadzenia samokontroli składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).
10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 października 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania procedury oceny ryzyka drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz. 1907).
11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewożenia niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zmianami).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać magazyny i składowiska odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa ładunku i planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 100, poz. 976).
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIBYNA L.1104 2007-2037**

15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 51, poz. 449).
16. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 1997 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływanie na środowisko (Dz. U. Nr 23, poz. 2573).
17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 170, poz. 1334).
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy wydobyciu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkoleń w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1814).
19. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdów do przewożenia niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących informacji, zmiany, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać projekty i prace wykonawcze odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).
21. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 121, poz. 120).
22. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz jego usytuowania

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU GMINY GIEŚ NO D.U. 2004/2005**

i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 64, poz. 1870).

24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur doposażenia urządzeń do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 182, poz. 3725).

25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy bezpiecznym i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkoleń w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 4121).

III. ZARZĄDZENIA:

1. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielonych przez materiały budowlane, urządzenia i urządzenia wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (Dz. U. Nr 21, poz. 13).